

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-06-29)

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-06-29)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 141. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000027.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjøbenhavn, Torsdag 29. Juni 1854.

Endelig, min kjære Hanne, har jeg da faaet et Brev fra Dig, som indeholder Svar paa et af mine. Det kom igaar, Onsdag, medens jeg var paa Theatret, og jeg fik det, da jegs. 142kom hjem til Middag. Jeg forstaaer ikke denne Postgang. Du selv reiste om Løverdagen herfra, og var om Tirsdagen i Wien; det var altsaa 4 Dage, eller egenlig kun 3½. Brevene derimod, som jo dog maa gaae Nat og Dag, og altsaa befordres endnu hurtigere, bruge 5 Dage; thi mit Brev, som afgik om Mandagen, fik Du først om Fredagen, og Dit sidste, som er afgaaet om Løverdagen, kom først om Onsdagen hertil. Dog, det maa nu være som det vil, Dit Brev var mig yderst velkomment, endskjøndt jeg gjerne havde modtaget det tidligere. Tak for Dine venlige Ord! Flav ingen Betænkelighed ved at sætte »Kjærlighed« for »Godhed«, og tvivl ikke paa, at jeg ikke blot »af og til«, men bestandig holder inderligt og oprigtigt af Dig. — Nu er Du altsaa ved Dine Ønskers Maal, og morer Dig godt, som jeg med Fornøielse seer af Brevet. »Es gibt nur ein' Kaiserstadt, es gibt nur ein Wien.« Du gjør altsaa vel i at benytte Opholdet, og gjøre det saa righoldigt som muligt. Hvad Du skriver om Burgtheater, frister just ikke saa meget til at see det. Repertoiret synes jo at være tyndt i denne Tid, men det forstaaer sig, man kan ikke vente det Bedste paa denne Aarstid. Imidlertid faaer jeg dog nok Ret i, hvad jeg før har sagt, at ogsaa dette tydske Theaters Repertoire er som Noahs Ark, der samlede baade de rene og de urene Dyr. Jeg vil dog haabe, at Du endnu har faaet et eller andet værdifuldt Værk at see; det maa jo Laube sørge for, da det jo lader til, at han interesserer sig for Din Nærværelse. Han selv er en temmelig frugtbar dramatisk Forfatter, men, saavidt jeg kjender ham, af samme Skole som Gutzkow og Bauernfeldt. Et andet stort Lys er jo ogsaa, saavidt jeg veed, i Wien, nemlig Hebbel; 1) har Du ikke stødt paa ham eller seet et af hans Dramer? Den unge Reitzel, som Du kalder en Rækel, er en meget skikkelig og godmodig ung Fyr. 2) Han er ikke just paa et Contor, men i Lære hos en Boghandler i Wien. Imorgen er jo Burgtheater-Saisonen ude. Jeg formoder da, at Du blivers. 143nogle Dage, ikke for faa, og beseer Folketheatrene og Operaen samt andre Seeværdigheder i den mærkelige Keiserstad. Jeg tør nu ikke sende flere Breve til Wien og heller ikke til noget andet Sted, før jeg faaer nærmere Efterretning om Din Reiseplan, hvilket jeg haaber, vil skee i Dit næste Brev. Dette Brev vil, efter min Regning, komme til Wien Tirsdagen den 4de Juli, til hvilken Tid jeg antager, at Du endnu ikke har forladt Wien. — Tak for Dit Besøg i Stephanskirken! Det er vist, at smukke, imponerende Kirker, som staae aabne til enhver Tid, og hvor man træffer stille Andægtige, have noget Opløftende. Den dybe Stilhed, naar al Gudstjeneste hviler, svarer til Stilheden i den eensomme Skov. Trængselen af Mennesker ved Præken og Menighedssang synes mig at forvandle den eensomme Skov til en Dyrehavsbakke, — ja det er jo skammeligt at sige det, men saa Meget er dog vist, at vore Kirkeskikke ikke tjene til at vække Guds frygten. Jeg selv er virkelig meget gudfrygtigere, naar jeg er i et catholsk Land, end herhjemme. — Det glæder mig, at Bille Brahe saa prompte har opfyldt sin ministerielle Høflighedspligt. Dersom han har inviteret Dig og Din Broder, har Du gjort vel i at sige Nei, men isaafald er vel Din Broder gaaet i hans Selskab.

Skal jeg nu fortælle Noget om mig selv, veed jeg næsten ikke, hvad det skal være, thi jeg har saa godt som Ingenting oplevet, siden jeg skrev sidst. Det Eneste er, at Claudius Rosenhoff spiste til Middag hos mig igaar. 1) Han skrev mig til for et Par Dage siden, at han ønskede at tale et Par Ord med mig, og bad mig bestemme ham Dag og Time. Jeg svarede da tilbage, at jeg vilde bede ham komme om Onsdagen Kl. 4, og holde mig med Selskab til Middag. Dette gjorde han da ogsaa, og ved denne Leilighed benyttedes Trøffelposteien. Efter Bordet besaae han Kikkerter og astronomiske Instrumenter, drak derpaa Thee og Toddy, og gik først Kl. 11 om Aftenen, forsynet med Roser til Kone ogs. 144Datter. Det er første Gang, jeg egentlig har talt med ham; der er virkelig noget meget Godmodigt og Barnligt, man kan gjerne sige Elskværdigt i hans Væsen. Forresten erfarede jeg, at det var ham, der har skrevet den frygtelige Vaudeville, hvoraf jeg saa et Stykke i Tivoli. Ogsaa Tivoli-Theatrets Personel begynder nu at søge mig, ligesom Casinos, for at faae Lov til at benytte Stykker af det Kongelige Theaters Repertoire.

Men jeg studser mere og mere over Dine fortsatte Morgenhilsener og Gaver. Min Moder siger, at det er »forskrækkeligt«. Den lille Pude med Fuglefjer, som Du bad om Undskyldning for, kan let faae Tilgivelse, thi det er et nydeligt Arbeide, som jeg strax tog i Brug til at lægge mit Uhr paa, naar det er taget ud af Kassen om Morgen, for at trækkes op. Naar jeg om Morgen læser: »God Dag, min kjære Ludvig«, da er det mig, som Du ikke var borte.

Noget Nyt skulde jeg vel og meddele, dersom jeg blot havde Noget, som var værdt at meddele. Hansens og Mantzius' Aftenunderholdning i Casinos store Sal var af den Beskaffenhed, at de hver maatte betale 5 rd, for at dække Omkostningerne, og ovenikjøbet skal Mantzius være bleven dadlet i Flyveposten for sit Foredrag af Bellmanns Sange og for det nye Digt af Hostrup, hvormed han opvartede, hvilket Digt var en Allusion til Berlings Tidendes Kritik over »Drøm og Daad« (som ganske rigtig var af Frøken Schwartz, som jeg nok sagde.) 1) Samme Frøken, der jo veed alt litterært Nyt, sagde mig, at Hostrup havde et nyt Stykke færdigt til det Kongelige Theater. Nu vil hun nok ogsaa gjøre Theatret til Levebrød. — Nu berette Flyveposten og Dagbladet som aldeles vist, at Nielsen har faaet sin Afsked, og nu troe alle Mennesker det, uagtet det maaskee er 30te Gang, at de samme Blade have forsikkret det. Folks Lettroenhed med Hensyn paa det trykte Ord er dog ganske vidunderlig. Tvertimod synes Sagen nu at være længere fra sin Afgjørelse end før; s. 145thi vel er Ministeriet indgaaet med Indstilling til Kongen om Nielsens Afskedigelse, og Sagen har allerede været i Cabinets-Secretariatet, men har — hvad jeg underhaanden har erfaret

— faaet den høist besynderlige Paategning i Form af Kongelig Resolution: »Denne Sag bliver at tage under nærmere Overveielse.« 1) Hvad der nu skal skee, veed jeg ikke, men jeg kan ikke troe, at Ministeriet viger for Grevindens Indflydelse, thi det er upaatvivlelig hende, som her er med i Spillet. Jeg hører, at paa Sahlertz's Aftenunderholdning, hvor hun var, men uden Kongen (der ikke fandt det passende at komme, fordi hans Adjutant Thortsen var død), gjorde Nielsen og udentvivil de Fleste af de Assisterende deres Compliment for Grevinden, førend de hilsede paa Publicum. Det har lille Schmidt i Choret fortalt mig. 2) — En sørgelig Nyhed er, at Oberst Keyper, Broder til Fagottisten, er død paa Stedet ved at vælte med en Vogn. Han var i Besøg hos en Præst i Nærheden af Ringsted, og Præstens Karl, der kjørte ham et Stykke om Natten, var falden i Søvn, og havde tabt Tømmen. 3) — Vor fælleds Veninde Jomfru Andersen var her idag for at sige mig Farvel, inden hun tager paa Landet; hun bad Dig saa meget hilse. 4) Hun er nu, siger hun, kommen til Kundskab om, at hendes nylige Forlovede ikke var saa slet, som Visse (Phister) 5) havde afmalet ham, og hun troer derfor at have overilet sig ved at slaae op med ham. Jeg sagde, at saa kunde hun jo gjøre det om igjen, men det vilde hun ikke, uagtet hun daglig bestormes derom (rimeligviis af ham), men hun holder sig dog for overbeviist om, at det er gaaet altfor vidt mellem ham og Jfr. Wimmer. Gud veed, hvorfor jeg skrivet det Vrøvl, men nu staaer det der, og i en Nyhedsrubrik bør der altid være en god Deel Vrøvl.

Ogsaa fra Dahlerup, som var her idag, skal jeg hilse Dig, ligeledes fra Din Moder, som jeg besøgte idag. Hun har befundet sig ilde i et Par Dage, men gaaer dog oppe; det er hendes sædvanlige Ildebefindende af og til; hun siger, ats. 146hun kjeder sig. Jane skal efter en Skovtour i Søndags have faaet Koldfeber, men Din Moder beder, at det maa blive holdt hemmeligt for Din Broder. — Du spørger, om Du hellere skal kjøbe en Pibe til Suhr; det kan nok være, at det er bedre, men der maa være En paa Raad, som forstaar sig paa Piber, En, der selv er øvet Tobaksryger. Men hvordan vil Du saa tilfredsstille Thorning?

Fredag Morgen, 30. Juni.

En Daase med Fiirskillinger! Det er jo en mageløs Opfindelsesgave, som Du har. — God Dag, min kjære Hanne, og Farvel for denne Gang! Brevet skal nu paa Posthuset, og jeg maa derfor slutte det. Jeg seer ved Gjennemlæsningen, at det er sjusket skrevet; jeg er bange for, at Du faaer Møie med at læse det. — Endnu engang lev vel, og vær paa det kjærligste

hilset fra Din
J. L. Heiberg.